

Na osnovu člana 4. stav 2. i člana 8. Zakona o fluorisanju vode za piće ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 35/94 i 25/96),

Ministar za zdravlje donosi

PRAVILNIK O USLOVIMA I NAČINU FLUORISANJA VODE ZA PIĆE

(Sl. glasnik RS br. 6/97)

Osnovni tekst na snazi od 20/02/1997 , u primeni od 20/02/1997

Član 1.

(1) Ovim pravilnikom bliže se uređuju uslovi u pogledu uređaja, sredstava, prostorija i stručnih kadrova, za obavljanje poslova fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće, način fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće i utvrđuje spisak vodovodnih organizacija koje su, u skladu sa zakonom, obavezne da fluorišu, odnosno defluorišu vodu za piće.

(2) Spisak iz stava 1. ovog člana odštampan je uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 2.

(1) Fluorisanje vode za piće obavlja se ručno ili automatski.

(2) Ručno fluorisanje vode za piće mogu obavljati vodovodne organizacije koje u pogledu uređaja raspolažu atestiranim dozatorom za fluorisanje vode.

(3) Automatsko fluorisanje vode za piće mogu obavljati vodovodne organizacije koje u pogledu uređaja raspolažu automatskom aparaturom za fluorisanje vode za piće.

(4) Fluorisanje vode za piće može se obavljati pod uslovom da su uređaji iz st. 1. i 2. ovog člana snabdeveni proizvođačkom deklaracijom, tehničkim uputstvom i uputstvom za upotrebu i da je od strane preduzeća, odnosno drugih pravnih lica, ovlašćenih za ispitivanje proizvoda, utvrđena usaglašenost tih uređaja sa tehničkim i drugim propisima, odnosno standardima.

Član 3.

Kao sredstva za fluorisanje vode za piće mogu se koristiti preparati fluora sledećih hemijskih jedinjenja, pod uslovom da u svom sastavu sadrže određenu koncentraciju fluora, i to:

- Kalcijumfluorid

(CaF₂)

48% fluora

- Natrijumfluorid (NaF) 45% fluora
- Natrijumsilikofluorid (Na_2SiF_6) 60,6% fluora
- Magnezijumsilikofluorid (MgSiF_6) 67% fluora
- Natrijumfluorid (NaF) 45% fluora
- Silikofluorovodonična kiselina (H_2SiF_6) 20-35% fluora

Član 4.

Preparati fluora mogu se koristiti kao sredstva za fluorisanje vode za piće pod uslovom da je prethodno utvrđena njihova struktura i sastav, izvršena laboratorijska provera sadržaja u odnosu na opasne i štetne materije i druge primese čije bi prisustvo i količina u preparatu mogli promeniti kvalitet vode za piće ili uticati na njenu higijensku ispravnost, i da je procentualni sadržaj fluora, stranih primesa i vlage u preparatu deklarisan na ambalaži preparata koji se koristi kao sredstvo za fluorisanje vode za piće.

Član 5.

Vodovodna organizacija može obavljati fluorisanje, odnosno defluorisanje vode za piće, ako ima obezbeđene posebne prostorije, i to:

- 1) prostoriju za skladištenje i čuvanje čvrstih preparata fluora, obezbeđenu od uticaja vlage, sa ugrađenom ventilacijom i filterima za hvatanje prašine;
- 2) prostoriju sa posebnim rezervoarima za skladištenje i čuvanje tečnih preparata fluora i fluorovodonične kiseline;
- 3) prostoriju za rastvaranje preparata fluora, sa bazenom čija je veličina srazmerna potrošnji vode - ako se u postupku fluorisanja koriste čvrsti preparati fluora.

Član 6.

(1) Vodovodna organizacija može obavljati fluorisanje, odnosno defluorisanje vode za piće, ako ima odgovarajuće stručne kadrove za obavljanje ovih poslova, i to:

- 1) za poslove neposrednog fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće, zaposlene sa završenim prirodno-matematičkim fakultetom (smer hemija - fizikohemija) ili tehnološkim fakultetom;

2) za poslove pripreme fluorovih preparata, izrade i kontrole rastvora, zaposlene sa završenom hemijskom ili srednjom medicinskom školom (smer sanitarni).

(2) Poslove fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće ne mogu obavljati lica sa manifestnim oboljenjima kože i poremećajima opšteg metabolizma, koštanog, respiratornog i urinarnog sistema.

Član 7.

Vodovodna organizacija u kojoj se obavlja fluorisanje, odnosno defluorisanje vode za piće, obezbeđuje preparate kalcijuma za pružanje prve pomoći u slučaju trovanja fluorom i sredstva za ličnu zaštitu na radu (kapu, naočare, masku, rukavice, respirator, mantil i sl.) za sve zaposlene koji neposredno rukuju sredstvima za fluorisanje vode za piće.

Član 8.

Vodovodna organizacija prilikom proračuna potrebne količine fluora za fluorisanje vode za piće prethodno proverava deklarisanu sadržaj preparata i utvrđuje prirodni sadržaj fluorida u sirovoj vodi.

Član 9.

U postupku fluorisanja vode za piće utvrđeni sadržaj fluora dodaje se nakon prečišćavanja vode.

Član 10.

Vodovodna organizacija obezbeđuje rezerve preparata fluora u količini koja je dovoljna za sedmodnevni rad.

Član 11.

U postupku fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće, obavlja se:

- 1) kontrola rada uređaja za fluorisanje, odnosno defluorisanje vode za piće;
- 2) kontrola sadržaja fluoroida u sirovoj vodi;
- 3) kontrola fluoroida u pripremljenom rastvoru za doziranje;
- 4) kontrola sadržaja fluora u vodi za piće, nakon fluorisanja.

Član 12.

(1) Kontrola rada uređaja za fluorisanje, odnosno defluorisanje vode za piće, vrši se kontinuirano, prema uputstvu za upotrebu i pravilno korišćenje, dobijenom od proizvođača ili isporučiooca uređaja.

(2) Kontrola sadržaja fluoroida u sirovoj vodi vrši se obavljanjem najmanje jedne laboratorijske analize na svakih sedam dana.

- (3) Uzorci sirove vode pripremljeni za analizu uzimaju se sa mesta ispred postrojenja za prečišćavanje vode.
- (4) Kontrola fluoroida u pripremljenom rastvoru za doziranje vrši se prilikom pripreme svake serije rastvora.
- (5) Kontrola sadržaja fluora u vodi za piće nakon fluorisanja vrši se obavljanjem najmanje dve laboratorijske analize u toku osam sati ili praćenjem automatskog grafičkog prikaza kretanja koncentracije fluora.
- (6) Uzorci vode za piće nakon fluorisanja uzimaju se sa mesta iza uređaja za fluorisanje vode za piće.

Član 13.

U postupku kontrole sadržaja fluora u vodi za piće, vodovodna organizacija primenjuje:

- 1) spektrofotometrijski metod merenja sa SPANDS - reagensom;
- 2) spektrofotometrijski metod merenja sa Zr (IV) - jonom - oksilhloridom i alizarinom S;
- 3) elektrohemijski metod merenja sa jonselektivnom elektrodom.

Član 14.

Defluorisanje vode za piće čiji je prirodni sadržaj fluora u jednom litru veći od propisanog, obavlja se:

- 1) postupkom taloženja sa odgovarajućim reagensima (magnezijumhidroksidom, aluminijumsulfatom, kalcijumsulfatom);
- 2) postupkom filtracije kroz asorpcioni materijal (hidroksilapatit, aktivirani aluminijumoksid).

Član 15.

O toku sprovedenog postupka fluorisanja, odnosno defluorisanja vode za piće, vodovodna organizacija sačinjava zapisnik.

Član 16.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o tehničkim uslovima za fluorisanje vode za piće i o stručnoj spremi radnika koji radi na fluorisanju, kontroli fluorisanja i o posebnim merama zaštite pri radu na fluorisanju ("Službeni glasnik SRS", broj 23/71).

Član 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Broj 110-00-261/96-01
U Beogradu, 23. januara 1997. godine
Ministar,
dr Leposava Milićević, s. r.

SPISAK
VODOVODNIH ORGANIZACIJA KOJE SU
OBAVEZNE DA FLUORIŠU VODU ZA PIĆE

Red. br.	Naziv vodovodne organizacije	Mesto
1	2	3
1.	JKP "Vodovod i kanalizacija"	Subotica
2.	JKP "Vodovod i kanalizacija"	Zrenjanin
3.	JKP "6. oktobar"	Kikinda
4.	JKP	Senta
5.	JKP "Vodovod i kanalizacija"	Pančevo

6. JKP "2. oktobar" Vršac
7. KP "Vodovod" Šid
8. JKP "Vodovod i kanalizacija" Novi Sad
9. JKP "Komunalprojekt" PJ "Vodovod" Bačka Palanka
10. JKP "Vodokanal" Bečej
11. JKP "Standard" Vrbas
12. JKP "Vodovod" Sremska Mitrovica
13. JP "Vodovod" Ruma
14. JKP Inđija
15. JKP "Vodovod" Šabac
16. JKP "Vodovod i kanalizacija" Loznica
17. JKP "Vodovod-Valjevo" Valjevo
18. JKP "Vodovod" Smederevo

19. JKP "Vodovod" Smederevska Palanka
20. JKP "Požarevac" Požarevac
21. JKP "Vodovod i kanalizacija" Kragujevac
22. JKP "Bukulja" Arandelovac
23. JKP "Vodovod i kanalizacija" Čuprija
24. JP za vodovod, kanalizaciju i gasifikaciju "Vodovod" Paraćin
25. JP "Standard" RJ "Vodovod" Jagodina
26. JKP "Vodovod" Bor
27. JKP "Vodovod" Zaječar
28. JKP "Vodovod" Užice
29. JP za vodosnabdevanje "Rzav" Arilje
30. JP "Usluga" Priboj
31. JKP za proizvodnju i distribuciju vode i odvođenje otpadnih voda "Vodovod" Kraljevo

32. JKP "Vodovod i kanalizacija"	Novi Pazar
33. JKP "Vodovod"	Kruševac
34. JKP za vodovod i kanalizaciju "Naisus"	Niš
35. JKP "Rujevina"	Aleksinac
36. "Vodovod"	Prokuplje
37. JP "Vodovod i kanalizacija"	Pirot
38. JKP "Vodovod"	Leskovac
39. JP "Vodovod"	Vranje
40. KP "Komunalac"	Bujanovac
41. JKP "Regionalni vodovod i kanalizacija"	Priština
42. JKP "Vodovod"	Peć
43. DP Hidrosistem "Radonjić"	Đakovica
44. JKP za vodovod i kanalizaciju "Cvilen"	Prizren

45. JKP	Vučitrn
46. JKP "Vodovod Ibar"	Kosovska Mitrovica
47. JKP Gradski vodovod "Hidrotehnika"	Gnjilane
48. JKP "Zvezda"	Uroševac
49. JKP "Beogradski vodovod i kanalizacija"	Beograd
50. JKP	Obrenovac
51. JKP	Lazarevac
52. JKP	Mladenovac
